

Ünnepi Beszéd

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Honvédek és Nyugállományú Bajtársak!
Tisztelt Honfitársaim!
Hölgyeim és Uraim!

Tisztelettel köszöntöm Önöket, akik jelenlétükkel megtisztelték ünnepi rendezvényünket, elhelyezik a megemlékezés koszorúit és megemlékeznek a háború poklában életüket áldozó katonáinkra.

A mai alkalommal emlékezni és tisztelegni jöttünk – katonai tiszteletadással - azon bajtársaink emléke előtt, akik a II. világháború egyik legtragikusabb csatájában, a Don menti harcokban áldozták életüket honvéd esküjükhöz híven halálukig helytállva.

A II. világháborúban a Magyar Királyi Honvédség vesztesége 400 ezer felett volt. Ebből a tatai 3/2 zászlóalj vesztesége 1000-1100 fő. Az elesett hősökért érzett gyászunk és tiszteletünk mellett emlékezni is kell, hogy tettük példaként szolgáljon számunkra.

1942-ben már javában dúlt a háború, amikor a német hadvezetés nyomására Magyarország egy kétszázézer fős hadsereget küldött a keleti frontra a már kint lévő alakulatokon felül. Ez alapján került mozgósításra a II. magyar hadsereg, vitéz Jány Gusztáv vezérezeredes parancsnoksága alatt.

A tatai zászlóalj a 3. gyalogezred kötelékében 1942. november 4-én rakodott vonatra, 980 fővel, századonként 40 puskával, mert a hadvezetés tájékoztatása szerint a keleti hadszíntérre kiérkezéskor a németek megfelelő fegyverrel ellátják az alakulatokat - ez azonban csak ígélet maradt - és így, a leváltott alakulat fegyvereit kellett átvenniük. A zászlóalj két heti vasúti szállítás után Kurszk környékén rakodott ki, majd 200 km-és gyalogmenettel érték el kijelölt helyüket a Doni védőállásba, ahova velük együtt megérkezett a kemény tél is, hóviharakkal, mínusz 40 fokos hideggel.

1943. január 12-én 9 óra 45 perckor, Uriv-nál három órás összpontosított tüzérségi és aknavető tüzélkészítés után az orosz sereg sokszoros túlerővel és harckocsik százaival áttörte a II. hadsereg arcvonalát.

Január15-ig a zászlóalj tartotta állásait a Don mellett, ekkor kivonták a zászlóaljat, minthogy a támadás súlypontja nem érintette védőállásunkat, és tehergépkocsin történő szállítással 50 km-el délre vitték, Kocsatovkára, ahol Keleti alezredes a mindössze zászlóalj erejű és egyetlen tüzérségi löveggel rendelkező egységgel a kapott parancs szerint Roszocski községbe menetelt, ahol körvédelemre rendezkedett be, majd másnap hajnalban

támadást indított a Jabloncsoje községet védő szovjet erők ellen. A megindított támadás Jabloncsoje község előtt nagyjából 1 km-re jutott, amikor a községből hozzávetőlegesen 25-30 harckocsival támogatott, túlerőben lévő gyalogság indult ellentámadásra. A zászlóalj egységeit viaszorították, majd heves tüzérségi és aknavető tűz alá vették. A visszavert egységet körülzárták, és nagy részét megsemmisítették, vagy fogságba ejtették. A harcok során mindössze 50 főnyi csoportnak sikerült 19-én hajnalban Polgár Sándor főhadnagy parancsnoksága alatt Kocsatovkára visszavonulnia.

Kocsatovkáról Polgár Sándorék a megmaradt emberekkel többszörös bekerítés, majd kitörés után megküzdve a hideggel április végére érkeztek Ovrucs-ra, ahol rendezték az alakulatokat, onnan Komáromba vitték a túlélőket 3 heti karanténba. Végül május 21-én érkeztek Tatára, ahol Hodula József főhadnagy jelentette Maller Lajos alezredesnek, hogy 72 fővel hazaérkezett.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Tata város önkormányzata, az első között az országban, 1994-ben lakosainak nagy összefogásával megépítette a II. világháborúban elesettek hősi emlékművét. Ily módon megadva a végtisztességet, valamint megteremtve ezzel a lehetőséget a családok, bajtársak és a jövő nemzedéke számára, hogy megemlékezhessenek és leróhassák kegyeletüket.

Hőseinkre emlékezve merítsünk erőt a béke megtartásához! Hasson át bennünket a Haza szeretete, egymás megbecsülése, tisztelete. Így lesz az összefogással, „*Hittel, Becsülettel*” végzett munkának mielőbbi eredménye.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!